

**MAAK
VOORSCHOTEN**

BETAALBAAR

& SOCIALER

Verkiezingsprogramma SP Voorschoten
GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2026

VOORWOORD

Voor steeds meer mensen is het leven onbetaalbaar geworden. Ook in Voorschoten merken meer en meer gezinnen dat ze moeilijker kunnen rondkomen. De boodschappen worden duurder, het eigen risico voor de zorg gaat steeds verder omhoog en de huur van een sociale huurwoning is al bijna duizend euro per maand.

Steeds meer mensen komen hierdoor in de problemen. Het is allang niet meer zo dat alleen mensen met een uitkering arm zijn. Mensen hebben twee of drie banen om alle rekeningen te kunnen betalen, maar komen nog steeds niet uit. Mensen maken diepe schulden waar ze niet meer uit kunnen komen. Steeds meer kinderen groeien op in armoede.

Ongelijkheid in Nederland zie je het sterkste terug in de levensverwachting. Rijke mensen worden in Nederland gemiddeld acht jaar ouder dan arme mensen. Omdat ze niet in schimmelwoningen wonen. Omdat ze gezonder eten en een gezonder leven kunnen betalen.

Een betaalbare woning vinden in Voorschoten is zo langzamerhand onmogelijk geworden. De gemiddelde huizenprijs in Voorschoten is zes ton. Met twee gewone inkomens krijg je daar nooit een hypotheek voor. Ons dorp dreigt alleen voor rijken te worden.

Ik ben ooit lid geworden van de SP om daar iets aan te doen. De SP wil de rijkdom in Nederland en in Voorschoten eerlijker verdelen. Door er voor te zorgen dat iedereen een eerlijke kans maakt om zich te ontwikkelen. Door een gezond leven voor iedereen bereikbaar te maken. Door nu echt eens aan de slag te gaan met het bouwen van betaalbare woningen.

De SP wil het verschil maken. Wij lopen niet weg voor verantwoordelijkheid en staan klaar om te gaan besturen. Met uw stem kunnen wij dat in Voorschoten gaan doen. Wij maken Voorschoten betaalbaar en socialer.

ERIK MAASSEN
LIJSTTREKKER SP VOORSCHOTEN

SP.NL

1. MAAK VOORSCHOTEN BETAALBAAR

- Vlietwijk: Geen sloop maar renovatie.
- Wij geven prioriteit aan nieuwbouwprojecten met betaalbare woningen voor ouderen en jongeren, zoals het Oude Stationslaantje.
- Leegstand pakken we aan met leegstandsboetes. Ook vertragende projectontwikkelaars pakken we aan.
- We gebruiken de regionale afspraken om 30% van de toe te wijzen sociale huurwoningen met voorrang aan Voorschotenaren toe te wijzen.
- De Dobbewijk is primair een woonwijk, het industrieterrein mag niet uitbreiden.

2. MAAK VOORSCHOTEN SOCIALER

- Meer geld voor minimabeleid, zodat iedereen mee kan doen.
- Er komt een Voorschotenpas, waarmee toegang tot sport en cultuur voor alle inwoners mogelijk wordt.
- We geven voldoende steun aan de buurthuizen, de spil in de wijken.
- Vrijwilligers zijn onmisbaar in ons dorp en verdienen ondersteuning.
- Welzijnsorganisatie Voorschoten voor Elkaar is van cruciaal belang.
- Nieuwkomers moeten kunnen rekenen op ondersteuning. Vooral op het gebied van taal en inburgering. Zodat ook zij ook mee kunnen doen in Voorschoten.

3. EEN GEZONDE SAMENLEVING

- Meer inzet op preventie, meer buurtgericht.
- Lokale ontmoetingsplekken waar zorg en preventie samenkomen: zorgbuurthuizen
- Extra investeringen om de wachtlijsten te verminderen bij jeugdhulp, met name bij ggz-problemen.
- Investeren en geld behouden voor het sociaal domein om stijgende zorgvraag te beantwoorden.
- Inrichting dementievriendelijke wijken in Voorschoten.
- Mantelzorgers beter ondersteunen, ontlasten en belonen.

4. CULTUUR EN SPORT VOOR IEDEREEN BEREIKBAAR

- Een nieuwe sporthal en een nieuw zwembad met minimaal dezelfde voorzieningen als Voorschoten nu heeft.
- Wij verhogen structureel de subsidie van onze bibliotheek.
- De Kruispuntkerk wordt een bloeiend cultuurhart zonder winstoogmerk.
- Gratis voorstellingen met Voorschotenpas.

5. ONZE OPENBARE RUIMTE: GROEN & VEILIG

- Geen vakantievilla's in Vlietland!
- Geen afvalstoffenheffing op basis van gewicht; de waarde van het huis bepaalt de rioolheffing.
- Een groen Treubplein met veel ruimte voor terrassen en spelen.
- Meer ruimte om te lopen, spelen, fietsen en sporten.
- Op alle wegen maximaal 30 km per uur.
- Volwaardig openbaar vervoer met meer oog voor ouderen.

6. LOKALE DEMOCRATIE & FINANCIËN

- De participatieprocessen bij grote projecten moeten beter en transparanter.
- De bibliotheek krijgt structureel 25.000,- per jaar extra om kwaliteit te bieden.
- lokale referendumregeling in Voorschoten.
- Voorschoten blijft zelfstandig.
- Afval niet per kilo betalen.
- Een nieuw gemeentehuis met ruimte voor bibliotheek en maatschappelijke organisaties.

VOORSCHOTEN.SP.NL

Wonen in Voorschoten is erg duur. Koophuizen kosten gemiddeld zes ton en de huur staat al jaren in de top tien van duurste huren van Nederland. Een woning vinden in Voorschoten is steeds lastiger. Met een gewoon inkomen is een koophuis niet te betalen en de wachtlijst voor sociale huur is heel erg lang. Vorig jaar zochten 900 mensen een sociale huurwoning in Voorschoten. Er waren er 130 beschikbaar. Het is belangrijk dat er huizen bij komen in Voorschoten. Daarin schiet de gemeente al jaren tekort.

Jongeren die zijn opgegroeid in het dorp, kunnen niet in Voorschoten blijven. Ze willen dat vaak wel, maar het lukt ze niet. Voor een huurwoning is de wachtlijst meer dan negen jaar. Een koopwoning in Voorschoten is veel te duur voor een starter. Als jongeren hier niet kunnen wonen, heeft dat negatieve gevolgen voor het hele dorp. Zonder jonge gezinnen worden scholen kleiner en kunnen sportclubs hun jeugdteams niet vullen. Op lange termijn lijdt het verenigingsleven van Voorschoten hieronder.

DE SP ZET ZICH IN VOOR BETAALBAAR WONEN VOOR IEDEREEN. WE HEBBEN VEEL BEREIKT DE AFGELOPEN JAREN:

- Een nieuw plan voor betaalbare jongerenwoningen: Het Oude Stationslaantje.
- Er is extra geld beschikbaar voor bouwplannen met extra sociale huur.
- De gemeente kijkt naar de mogelijkheid voor woningdelen.
- De speeltuin langs het spoor in Boschgeest blijft behouden.

Maar er moet natuurlijk nog veel meer gebeuren. Onze speerpunten zijn:

- Vlietwijk: Geen sloop maar renovatie.
- Wij geven prioriteit aan nieuwbouwprojecten met betaalbare woningen voor ouderen en jongeren, zoals het Oude Stationslaantje.
- Leegstand pakken we aan met leegstandsboetes. Ook vertragende projectontwikkelaars pakken we aan.
- We gebruiken de regionale afspraken om 30% van de toe te wijzen sociale huurwoningen met voorrang aan Voorschotenaren toe te wijzen.
- De Dobbewijk is primair een woonwijk, het industrieterrein mag niet uitbreiden.

VLIETWIJK, EEN BIJZONDERE WIJK

De Vlietwijk is de oudste en grootste sociale wijk van Voorschoten. In het Vernèdepark werden de eerste huizen van een woningbouwvereniging in Voorschoten gebouwd. De Vlietwijk die daar omheen werd gebouwd is nog steeds de grootste sociale wijk van het dorp. Inmiddels hebben veel van de huizen renovatie nodig. De grond verzakt. Er moet veel gebeuren. Er zijn natuurlijk huizen die zo slecht zijn dat ze gesloopt moeten worden. Maar dat zijn er maar een paar. Het plan van woningcorporatie Rijnhart gaat de SP veel te ver.

Rijnhart wil veel woningen slopen en dan nieuwe woningen neerzetten. In plaats van rijtjeshuizen wil Rijnhart rijen flats neerzetten. De gevolgen zijn makkelijk te raden. Als Rijnhart zijn zin krijgt worden de huizen in de Vlietwijk veel duurder. En huren in Voorschoten is al zo duur. De wijk zal zijn samenhang verliezen. De onderlinge contacten. Sommige mensen wonen al veertig jaar in hun huis. Als het aan Rijnhart ligt moeten ze gedwongen verhuizen. Ze snappen bij de woningbouw niet hoe het voelt als er voor je wordt besloten dat je huis wordt gesloopt. De huizen zijn misschien van Rijnhart, maar voor huurders is het hun huis. Met sloop maak je meer kapot dan alleen huizen. De SP wil dat Rijnhart met onafhankelijk onderzoek aantoont welke huizen te slecht zijn voor renovatie. Alleen die huizen mogen worden gesloopt.

Naast de huurhuizen zijn er inmiddels ook veel koophuizen. De bewoners daarvan zijn ook geschrokken van de plannen van Rijnhart. Zij krijgen jarenlang bouwverkeer voor de deur. Kleine straatjes waar flatgebouwen worden gepland. En ook een deel van hun huizen zal worden gesloopt. Het is maar de vraag waar ze daarna terecht kunnen.

De SP wil deze bijzondere wijk behouden.
Dat betekent concreet:

HOUD VLIETWIJK HEEL

**WIJ PLEITEN VOOR RENOVATIE
VAN DE HUIZEN, EN AANPAK
VAN DE VERZAKKING**

**WIJ WILLEN EEN WIJKPARK
BIJ DE IJSBAAN**

**ALLEEN DE ECHT SLECHTE
HUIZEN MOGEN WORDEN
GESLOOPT**

Alle maatregelen moeten als doel hebben: de cohesie, de samenhang van de wijk, die moet blijven. **Met de bewoners gaan wij strijden tegen de sloop en voor behoud van de wijk.**

NIEUWBOUWPLANNEN

Sinds 2018 zijn er 134 woningen bijgekomen in Voorschoten. Voor de periode 2019-2025 waren er 1000 gepland. Voorschoten maakt allerlei mooie plannen, maar levert niet. De paar huizen die werden gebouwd, waren duur, zoals de luxe-appartementen in Beresteyn. Dat zijn niet de huizen die Voorschoten nodig heeft. Dat zijn de huizen waar de projectontwikkelaar goed aan verdient.

De SP wil dat Voorschoten eindelijk de huizen gaat bouwen waar de bewoners op zitten te wachten. Betaalbare huizen, koop en huur. Daarvoor moet er eindelijk gebouwd gaan worden. Er zijn plannen die al jaren stil liggen. Die moeten worden opgepakt. Op initiatief van de SP is een plan voor flexwoningen aan het Oude Stationslaantje omgezet in een plan voor 120 sociale huurwoningen voor jongeren. Wij willen dat dit plan binnen vier jaar wordt gerealiseerd. Want betaalbare jongerenwoningen zijn hard nodig.

Oude Stationslaantje

De SP wil de komende jaren vooral betaalbare woningen bouwen. **De bouwplannen moeten minimaal 30% sociale huur, 15% middenhuur en 25% betaalbare koop bevatten.** Meer mag natuurlijk altijd, sterker nog, dat is de bedoeling. Om het tekort aan betaalbare woningen aan te pakken is een inhaalslag nodig. We zetten daarbij in op goede, duurzame woningen, geen flexwoningen. Wij vinden dat woningzoekenden fatsoenlijke huizen verdienen, geen containerwoningen.

Ons centrumplan zorgt voor veel betaalbare woningen voor ouderen. Die zoeken een plek dicht bij de winkels en de voorzieningen van het dorp. Die huizen kunnen worden gebouwd op de plek waar nu nog de gemeentewerf is (MOC-terrein), op de parkeerplaatsen achter de Voorstraat (Voormalig Fixetterrein en Wagenerf) en op de plek waar nu nog sporthal De Vliethorst en het oude politiebureau zijn. Hier willen wij vooral veel zorggeschikte woningen en geclusterde woonvormen voor ouderen, zoals de bekende Knarrenhof.

Vaart maken met bouwen

Voorschoten heeft meer dan 1000 nieuwe woningen nodig. **Wij kiezen ervoor om betaalbare woningen te bouwen.** Nu kent Voorschoten te veel dure woningen, wij willen de achterstand in betaalbare woningen inhalen. Helaas komen de plannen van de gemeente nauwelijks tot uitvoering. Om plannen tot uitvoering te brengen is extra capaciteit aan ambtenaren hard nodig. Er bestaan sinds een paar jaar subsidies van de provincie en het Rijk om extra mensen aan te nemen. Het huidige gemeentebestuur maakt hier onvoldoende gebruik van. Als klap op de vuurpijl hield de VVD een voorstel voor extra capaciteit tegen. Extra geld is juist hard nodig om te voorkomen dat er nog vier jaar lang bijna niets wordt gebouwd.

Projectontwikkelaars die jarenlang vertragingstactieken toepassen, worden aangepakt. Wij accepteren niet dat er nog eens een situatie ontstaat zoals bij Starrenburg III, waar meer dan twintig jaar is getreuzeld. **De SP pleit voor boetes en mogelijk uiteindelijk onteigening van tegenwerkende ontwikkelaars.**

De SP wil dat de gemeente veel actiever wordt om betaalbare woningen te realiseren. Wij kiezen voor **actief grondbeleid**, zodat de gemeente meer te zeggen heeft over de woningen die worden gebouwd. En wij zetten subsidieregelingen in om de juiste projecten van de grond te krijgen. Hiervoor hebben we al extra geld beschikbaar gesteld.

Betaalbare koop

Voorschoten heeft niet alleen een tekort aan huurwoningen, maar ook aan betaalbare koopwoningen. De SP

wil dat er meer woningen worden gebouwd, die langdurig betaalbaar blijven. Dat kan door constructies als koopgarant, starterslening en erfpacht, die gecombineerd kunnen worden. Wij laten onderzoeken welke regelingen het beste zijn voor Voorschoten. We voorkomen dat beleggers de weinige betaalbare koopwoningen opkopen voor de verhuur. Dat doen we door de zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming in stand te houden. Alle nieuwgebouwde betaalbare koopwoningen krijgen een anti-speculatiebeding. Hiermee zorgen we ervoor dat de woningen ook op de lange termijn betaalbaar blijven.

BETER OMGAAN MET BESTAANDE BOUW

Ook de huizen die er al staan hebben we hard nodig in tijden van woningcrisis. De SP vindt het niet uit te leggen dat er in Voorschoten meer dan honderd woningen langdurig leeg staan. Daarom moet Voorschoten een Leegstandsverordening krijgen en boetes opleggen aan eigenaren die woningen langdurig leeg laten staan. Het woningcomplex aan de Raadhuislaan/ Churchillplein, dat (bijna) leeg staat in afwachting van sloop, willen wij inzetten voor de huisvesting van jongeren en van Oekraïense vluchtelingen. Toen deze mensen kwamen, hoopten ze dat de oorlog snel afgelopen zou zijn. Inmiddels weten we dat dit niet zo is. Huisvesting in het gemeentehuis is voor zo'n lange periode niet meer voldoende. Ze hebben echte huizen nodig.

In veel huizen wonen maar één of twee mensen, terwijl er een heel gezin in kan wonen. Veel mensen zijn daar tevreden mee, maar anderen zouden het helemaal niet erg vinden om iemand in huis te nemen. Een student op kamers is een bekend voorbeeld, maar sommige ouderen zouden ook best met een goede bekende een huis willen delen. Vaak kan dit niet, door te strikte regels van de gemeente of de woningcorporatie. De SP wil die regels schrappen, zodat huizen beter gebruikt kunnen worden.

Huren

De huren van sociale en middenhuurwoningen in Voorschoten zijn al jaren erg hoog. Voorschoten staat al jaren in de nationale top 5 van hoge huren. De SP wil hier verandering in brengen. **De huren moeten omlaag.** Dit wordt onze inzet in de prestatieafspraken met de corporaties en huurders.

Voorschotenaren kunnen vaak geen sociale huurwoning in Voorschoten vinden. De gemeente maakt nu nauwelijks gebruik van de voorrangsregeling voor eigen inwoners die in de regio is afgesproken. Hiermee zou maximaal 30% van de toewijzingen met voorrang naar eigen inwoners kunnen gaan. Het gemeentebestuur van Voorschoten gebruikt die regeling bijna niet, hooguit twee keer per jaar. **De SP wil dat 30% van de sociale huurwoningen met voorrang worden toegewezen aan eigen inwoners en mensen die maatschappelijk belangrijk werk in Voorschoten uitvoeren, zoals zorgmedewerkers en leerkrachten.** Hierdoor krijgen Voorschotenaren een steuntje in de rug als zij in hun eigen dorp willen blijven wonen. De regionale afspraken voor urgentie houden we in stand.

Dobbewijk

De Dobbewijk is een speciale wijk in Voorschoten. Vaak gaat het in de politiek alleen maar over de industrie die er is gevestigd. Veel partijen willen daar nog meer ruimte aan bieden, vaak ten kosten van de agrarische natuurgebieden om de wijk heen. De woonwijk wordt door hen vaak vergeten. Dat is onterecht. Er staan vele vierkante meters industrieterrein leeg. Uitbreiding is helemaal niet nodig als de bestaande ruimte beter wordt benut. De SP zet in op de woonwijk. Het industrieterrein mag niet uitbreiden.

Verduurzaming huizen

Nieuwe huizen hebben mooie energielabels. Maar in veel oudere woningen trekt de tocht nog door de muren. Soms staat de schimmel in de slaapkamers. Dit is niet alleen vervelend, maar ook ongezond. De SP wil dat woningcorporaties hun huizen snel verbeteren zonder huurverhoging. Huurders hebben recht op een woning waar

je gezond kunt wonen. Voor huiseigenaren maken we aantrekkelijke regelingen om te investeren in duurzame huizen. We blijven ons inzetten voor de aanpak van energiearmoede. Huiseigenaren met een combinatie van een laag energielabel en een laag inkomen ondersteunen we bij de woningverbetering.

Over vijftien jaar moeten alle huizen in Nederland van het gas af zijn. Dat betekent dat we nu moeten beslissen hoe straks onze huizen worden verwarmd. De SP vindt het cruciaal dat de warmte straks betaalbaar is voor de inwoners. Een goedkoper alternatief stimuleert mensen om de overstap te maken. Juist de bewoners van appartementencomplexen hebben er voordeel bij als die warmte collectief geregeld is. Alleen als iedereen hierin meedoet blijft de warmte betaalbaar. Daarom is dat de enige optie voor de SP.

Statushouders

De SP ontkent niet dat er een tekort aan woningen is. Dat is hierboven duidelijk te lezen. Maar de SP vindt niet dat de schuld daarvan in de schoenen moet worden geschoven van vluchtelingen. Het is het gevolg van verkeerd beleid door de regering en de gemeente. Statushouders hebben een woning nodig, omdat ze nog helemaal niets hebben in Nederland. De gemeente moet daarvoor zorgen en dat gaat het beste via woningcorporaties. De voorrang die statushouders krijgen gaan wij niet afschaffen. Als je dat doet, kunnen ze nergens terecht, en lopen ze het risico dakloos te raken. Daar zit niemand op te wachten.

2. MAAK VOORSCHOTEN SOCIALER

In een welvarend dorp als Voorschoten moet iedereen mee kunnen doen aan de samenleving. Daarvoor is een beter sociaal beleid en inkomensbeleid nodig. Het moet voor mensen met een laag inkomen makkelijker worden gemaakt om tijdig hulp te krijgen bij regelingen die er zijn én die regelingen moeten worden verruimd. Wettelijke uitkeringen zijn vaak té laag om fatsoenlijk van te kunnen leven. Ook willen wij dat mensen die net boven het minimum leven, in aanmerking komen voor de regelingen. Alle Voorschotenaren moet voldoende inkomen hebben voor de boodschappen, kleding, studiebegeleiding, de bibliotheek, sport, muziek, film en theater.

GEEN KIND MAG OPGROEIEN IN ARMOEDE

We zijn een sociaal dorp met aandacht voor elkaar. Onze speerpunten zijn:

- Meer geld voor minimabeleid, zodat iedereen mee kan doen.
- Er komt een Voorschotenpas, waarmee toegang tot sport en cultuur voor alle inwoners mogelijk wordt.
- We geven voldoende steun aan de buurthuizen, de spil in de wijken.
- Vrijwilligers zijn onmisbaar in ons dorp en verdienen ondersteuning.
- Welzijnsorganisatie Voorschoten voor Elkaar is van cruciaal belang.
- Nieuwkomers moeten kunnen rekenen op ondersteuning. Vooral op het gebied van taal en inburgering. Zodat ook zij ook mee kunnen doen in Voorschoten.

WIJ ZORGEN VOOR ALLE BEWONERS

Voorschoten zorgt voor álle inwoners. Mensen die rond moeten komen van een minimuminkomen moeten kunnen rekenen op bijzondere bijstand hulp. Inwoners met een **inkomen tot 130%** van het wettelijk minimumloon moeten daar gebruik van kunnen maken. Dit geldt ook voor **kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen**.

Er komt **fysiek loket** in Voorschoten waar mensen niet alleen advies krijgen van hulpverleners, maar waar medewerkers van afdeling sociale zaken ook daadwerkelijk zitting zullen hebben. Alleen zó worden regelingen goed bereikbaar voor iedereen.

Ook de website van de gemeente met informatie over deze regelingen zal eenvoudiger gemaakt moeten worden. Gemeente Voorschoten moet aansluiten bij organisaties die het voor de inwoners inzichtelijk maakt om te zien van welke regelingen zij gebruik kunnen maken. Bijvoorbeeld berekenjerecht.nl en het NIBUD stimulansz.nl.

Mensen met een minimuminkomen **moeten actief benaderd worden** om gebruik te maken van deze regelingen. Er is vaak onnodige schaamte, vaak onder ouderen met alleen een AOW uitkering.

Speciale aandacht gaat uit naar **kinderen** uit gezinnen met een minimuminkomen. Het oude college wilde het beschikbare budget voor het minimumbeleid over meer gezinnen verdelen. Dat zou betekenen dat juist gezinnen met kinderen, die al ondersteuning kregen, erop achteruit zouden gaan. Wij kiezen niet voor het uitsmeren van het budget over meer gezinnen. Wij verhogen het totale budget van het minimumbeleid zodat meer mensen ervoor in aanmerking kunnen komen. **Geen kind mag opgroeien in armoede.**

Gemeentelijke, financiële, ondersteuning van organisaties als **Stichting Leergeld** blijft keihard nodig. Deze Stichting helpt kinderen uit gezinnen met geldzorgen, zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan activiteiten. Gezinnen met kinderen mogen niet de dupe zijn van veranderingen in het beleid van de gemeente.

Doordat het minimuminkomen te laag is, kunnen mensen in de schulden raken, ook jongeren. Wij zijn voor **goede schuldhelpverlening**. Dat betekent: laagdrempelig, zonder wachtlijsten, en met aandacht voor het voorkomen van schulden. Met één herkenbaar verwijssloket.

Armoede voorkomen is investeren in de kracht van mensen en betaalt zichzelf ruimschoots terug. Vanuit deze overtuiging wil de SP ook dat de individuele inkomenstoelage en de bijzondere bijstand op een zo ruim mogelijke wijze wordt ingezet door de gemeente. Vroeg signalering vanuit de gemeente voorkomt dat mensen ernstig in de problemen komen. Onderzocht moet worden welke nieuwe aanvullende (maatwerk) regelingen hier uitkomst kunnen bieden.

Er komt een **Voorschotenpas**. In navolging van de gemeente Leiden, waar in 2025 de Sleutelpas is ingevoerd. Deze pas wordt gratis voor inwoners met een inkomen tot 130% van het minimumloon. Hierdoor moet kan iedereen mee kunnen doen aan activiteiten op het gebied van sport, cultuur, bibliotheek en ontspanning. Voor de uitwerking sluiten we aan bij de Sleutelpas, maar het wordt wel gericht op Voorschoten. Vooral voor kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen is dit van groot belang. Zij moeten net als hun leeftijdgenoten hieraan kunnen meedoen. **Geen kind mag zich buitengesloten voelen!**

BUURTHUIZEN, DE SPIL VAN DE WIJK

Voorschoten sociaal! Daar weten ze in de Buurthuizen alles van. Al jarenlang spannen besturen en vrijwilligers van de Alettahof en buurthuis de Boschbloem zich in om een gevarieerd aanbod aan activiteiten te bieden aan jong en oud. Van sportieve- tot culturele activiteiten. Van een plek om even koffie te drinken voor een laag prijsje en iemand te ontmoeten tot en met een plek waar je als vereniging bij elkaar kunt komen. De Buurthuizen trekken mensen aan uit eigen wijk, maar ook uit andere delen van het dorp. Omdat bijna alles op vrijwilligers draait is voldoende aandacht en financiële steun van de gemeente hard nodig. Zo is het bijvoorbeeld nodig dat **professionele schoonmaak** voor de buurthuizen centraal geregeld gaat worden door de gemeente. Wij vinden

dit geen taak voor vrijwilligers. Zo wordt continuïteit gewaarborgd. Schone accommodaties zijn belangrijk met oog op de volksgezondheid. Ook voldoende en actieve ondersteuning om **vrijwilligers te werven** en eventueel te begeleiden is nodig.

Dan zijn er nog de Buurtontmoetingscentra, het Vliethuis en het Parkhuis, onderdeel van Voorschoten voor Elkaar. De Odensehuiskamer voor mensen met beginnende geheugen problemen en dementie. In dit verband noemen we ook de Vereniging Ouderenbelang Voorschoten (VOV). Als vereniging anders van structuur dan een Buurthuis, maar van grote waarde.

Vrijwilligers zijn onmisbaar in ons dorp. **Zonder vrijwilligers geen sociaal Voorschoten.**

“Voorschoten telt bovengemiddeld veel vrijwilligers”, zo kopte AD in 2024. Bijna 5300 vrijwilligers zijn er in ons dorp actief volgens het artikel. Bij vrije tijdsbesteding, sport, cultuur, bibliotheek, mantelzorg, de ouderencentra, de Cirkelbus, taallessen aan nieuwkomers enz. Maar vrijwilligers zijn ook actief in verenigingen die zich bezighouden met maatschappelijke vraagstukken: Vrienden van Voorschoten, de fietsersbond, het Filmtheater, de Cultuurfabriek, muziekverenigingen, enzovoort. Daarom moeten zij alle ondersteuning krijgen die zij nodig achten om hun werkzaamheden prettig, veilig, met voldoende kennis te kunnen doen. Daar is actief beleid (Voorschoten voor Elkaar) en zijn voldoende financiële middelen voor nodig .

WIJ VERWELKOMEN NIEUWKOMERS

Voorschoten heeft, net als andere gemeentes, een taak om mensen op te vangen die hun thuisland hebben moeten ontvluchten. Taalonderwijs aan deze groep is enorm belangrijk voor deze mensen en voor de sociale cohesie in ons dorp. Een van de organisaties die zich hiermee bezighoudt is **Stichting Sakiena** in de wijk Noord Hofland. Zij biedt programma's die gericht zijn op het bevorderen van ontmoeting, integratie en het vergroten van kansen voor iedereen die bij wil dragen aan en profiteren van een inclusieve samenleving.

VOORSCHOTEN VOOR ELKAAR

Onze eigen professionele Welzijn organisatie. Het is fijn, maar ook heel nodig, dat die er is.

Een belangrijke pijler voor het welzijn van onze inwoners. Op veler gebied: hulp bij opvoeden, Jeugdhulp, Wonen en Leefbaarheid, Ontmoeten en Meedoen, Geldzaken en regelgeving, Mantelzorg...

Er liggen veel taken op het bordje van deze organisatie en de samenwerking met het gemeentebestuur heeft eerder tot spanningen geleid. Dit zou niet nodig moeten zijn. De laatste jaren is er bezuinigd op de uitgaves aan deze organisatie, onder andere de functie armoederegisseur is wegbezuinigd. Juist die functie was essentieel om tot een concreet, toegespitst beleid te kunnen komen, en moet dus terugkeren. De SP is van mening dat als er bezuinigd moet worden, dit niet als eerste deze en andere zorgorganisaties moet treffen.

3. EEN GEZONDE SAMENLEVING

Gezondheid is voor iedereen belangrijk maar ook kwetsbaar. Goede gezondheid is niet alleen een kwestie van wel of niet ziek worden. Gezonde keuzes kunnen maken, in een schone en veilige woning en zonder stress over je bestaanszekerheid zijn net zo belangrijk. Gemeentelijk gezondheidsbeleid begint daarom niet bij zorg maar bij preventie en een gezonde samenleving. Daarbij is het uitgangspunt dat kwaliteit leidend is, niet het besparen op kosten. Helaas heeft niet iedereen in Voorschoten nu gelijke kansen om gezond oud te worden.

Onze speerpunten zijn:

- Meer inzet op preventie, meer buurtgericht.
- Lokale ontmoetingsplekken waar zorg en preventie samenkomen: zorgbuurthuizen
- Extra investeringen om de wachtlijsten te verminderen bij jeugdhulp, met name bij ggz-problemen.
- Investeren en geld behouden voor het sociaal domein om stijgende zorgvraag te beantwoorden.
- Inrichting dementievriendelijke wijken in Voorschoten.
- Mantelzorgers beter ondersteunen, ontlasten en belonen.

FOCUS OP PREVENTIE

De SP wil sterker inzetten op **preventie** om iedereen in Voorschoten een zo gelijk mogelijke kans te geven. Dit raakt ten eerste aan ander beleid zoals wonen (zie hoofdstuk 1), armoede- en jongerenbeleid (hoofdstuk 2) en onze omgeving (hoofdstuk 5). Daarnaast willen we pro-actief inzetten op kleinschaligheid en wijkgerichte aanpak.

Wij zetten in op dementievriendelijke wijken zodat mensen met dementie langer en prettiger in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Wij stimuleren de inzet van buurtsportcoaches voor laagdrempelig beweegaanbod en specifieke ondersteuning zoals valpreventie trainingen. En wij focussen op jongerenwerkers die laagdrempelig signaleren en voorlichting geven over drugsgebruik.

Een sterke sociale basis bestaat uit de aanwezigheid van betrokken buurtgenoten, alerte buurtwerkers en nabije offline en online ontmoetingsplaatsen waar solidariteit kan worden georganiseerd.

Voor zowel preventie als zorg benadrukken wij de waarde van **kleinschalige voorzieningen verspreid over het dorp**.

Dit zijn ontmoetingsplekken, maar ook plekken waar het lijntje naar advies en begeleiding kort is en waar medewerkers van Voorschoten Voor Elkaar regelmatig aanwezig zijn en middels actief contact met de inwoners, aan preventie van psychische en sociale problemen toekomen.

ZORG VOOR EEN VERTROUWD GEZICHT

De SP is groot voorstander van het ontwikkelen van **sociale wijkteams**, waarin verschillende professionals samenwerken. Sociale wijkteams zijn voor wijkbewoners het aanspreekpunt voor zorg, ondersteuning en activering. Het sociaal wijkteam ondersteunt bij vragen en problemen op het gebied van zorg en welzijn, jeugd en gezin, en wonen, werken en inkomen. In het verlengde ligt het ontwikkelen van zorgbuurthuizen.

Voorschoten is de enige gemeente in de regio Holland-Rijnland die nog geen Woon-Zorgvisie heeft. Dit document stellen we snel op. Hierin werken we onder andere uit hoe de gemeente zich gaat inzetten om samen met woningcorporaties en zorgaanbieders **kleinschalige woonvormen** op te zetten, toegankelijk voor ouderen, of die nu rijk zijn of armer. In deze zorgbuurthuizen kunnen ouderen terecht die veel zorg nodig hebben, maar ook voor beperkte zorg. Tevens heeft het zorgbuurthuis een buurtfunctie. Ouderen kunnen er terecht voor een gezamenlijke maaltijd en voor activiteiten en sociaal contact.

Soortgelijke woonvormen en projecten kunnen voor meer mensen ondersteuning bieden zoals in het voorbeeld van Stichting Voorschot voor mensen met autisme of Theehuis Jansland waar een kleinschalige, veilige leer en werkomgeving is gecreëerd.

Welzijnsorganisatie **Voorschoten Voor Elkaar** heeft een centrale positie in het opvangen van inwoners die zorg nodig hebben. Het takenpakket is fors. De verwachting is dat het aantal mensen die opvang nodig hebben zal groeien. De gemeente dient deze organisatie financieel voldoende in staat te stellen het veelomvattende werk te doen. Zo is er een dringend verzoek om het aantal uren van het sociaal raadswerk uit te breiden.

EXTRA AANDACHT VOOR DE JEUGD

Kinderen en jongeren zijn de toekomst en horen gelijke kansen te krijgen om op te groeien tot stabiele volwassenen en waar nodig is er zorg en hulp in de buurt voor hen aanwezig. Het aantal hulpaanvragen voor ondersteuning bij jeugd- en gezinsproblemen stijgt, dit is een landelijke trend. Ook zijn de eindeloze wachtlijsten bij ggz-instellingen, landelijk een nauwelijks op te lossen probleem.

Ook hier wordt het belang van preventie steeds groter, om te voorkomen dat jeugd en jongeren in grote problemen komen. Problemen worden regelmatig medisch vertaald, maar vaak ligt een deel van de oplossing in andere dingen, denk aan:

- Zelfstandig wonen.
- Schuldpreventie en schuldhulpverlening.
- Begeleiding naar werk of een zinvolle dagbesteding.

Om deze problemen tijdig te signaleren en voor een deel te voorkomen hebben wij goede vakbekwame jongerenwerkers in Voorschoten. Jongerenwerkers kennen de jongeren, de ouders en de scholen en weten aan te sluiten bij de leefwereld van de jeugd. De voor kinderen aanwezige voorzieningen, worden over het algemeen gemakkelijk gevonden door ouders die het goed hebben. Voor kinderen van huishoudens die het zwaar hebben ligt dat anders.

De SP pleit voor een vaste locatie, waar de jongeren laagdrempelige ondersteuning kunnen krijgen. Om huiswerk te maken, om even alles van je af te praten, om even tot rust te komen, gewoon een klein beetje hulp bij het volwassen worden. Jongerenwerk is daarmee een instrument om kwetsbare jongeren de kans te geven op te groeien tot betrokken, actieve en zelfstandige volwassenen. De SP wil dat de gemeente een ruimte beschikbaar stelt voor jongerenwerk, niet iets tijdelijks, een goede plek waar jongerenwerk ook zelf in kan investeren voor de toekomst. Het nieuwe gemeentehuis lijkt ons hiervoor de meest logische plek.

De SP wil extra inzet en investeringen om de wachtlijsten voor jeugd- en gezinsproblemen met name daar waar het ggz problematiek betreft. De impact hiervan is groot en de problemen nemen toe en de kansen op herstel af.

STA GARANT VOOR EEN ZORG DIE VOOR IEDEREEN TOEGANKELIJK IS

De toegankelijkheid van ondersteuning en zorg in Voorschoten staat onder druk, zowel financieel als qua capaciteit. Dat vraagt om duidelijke keuzes, inzet en maatwerk.

In de steeds complexere informatiesamenleving anno 2026 dreigen mensen met beperkte digitale vaardigheden of toegang de boot te missen. Zorg moet voor iedereen toegankelijk blijven dus niet alleen via een digitale route.

Inkomen mag geen belemmering zijn voor het aanvragen of ontvangen van zorg. De SP is geen voorstander van eigen bijdrages in de zorg maar als dit (wettelijk) verplicht is dan liefst inkomensafhankelijk. Mensen met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm worden vrijgesteld van een eigen bijdrage. De gemeente behoudt de gemeentelijke zorgverzekering, de zogenaamde gemeentepolis.

DE ZORG VAN DE TOEKOMST VRAAGT OM PRINCIPES IN HET NU

Regeren is vooruitzien en de zorgvraag zal in de komende jaren gaan stijgen. Dat betekent nu anticiperen en maatregelen treffen. Dus niet bezuinigen maar investeren in het Sociaal Domein. Rijksbijdragen voor onder andere WMO en jeugdzorg worden wat de SP betreft uitsluitend gebruikt voor die zorg. De bedragen zijn niet bedoeld om gaten in de gemeentebegroting te dichten. Tekorten in het sociaal domein mogen niet worden afgewenteld op kwetsbare mensen. De SP pleit daarom voor een **reserve Sociaal Domein**.

Investeren in een stevige basis voor zorg en ondersteuning betekent vertrouwen geven aan onze partners in het sociaal domein. Dus geen kosten gedreven en dure aanbestedingen maar een langdurige relatie met een zorgaanbieder. Beter één goede dan vele goedkope. **Kwaliteit boven kosten**. Dit stelt hen ook in staat om goed werkgeverschap te leveren en de broodnodige mensen voor de zorg te behouden. De zorg is geen markt waar winst gemaakt moet worden. Elke euro die wij samen investeren in de zorg moet daar blijven.

De rol van zorggebruikers kan versterkt worden zodat we goed zicht houden op de behoeften en geleverde kwaliteit. **Ervaringsdeskundigheid en belangenbehartiging** zijn belangrijke rollen die we nodig hebben om hier zicht op te houden. Sturen op kwaliteit en niet alleen op cijfers en kosten. Gebruikers van zorg kunnen ook meedenken over hoe we zorg op maat kunnen leveren, geen eenheidsworst maar afgestemd op de wensen en behoeften van individuele inwoners. Dicht bij de mensen.

Maar zelfs dan wordt het een uitdaging om de capaciteit van zorg en ondersteuning op peil te houden. Dat vraagt

wat van iedereen die daar aan bij kan dragen. Vele Voorschotenaren zijn al **vrijwilliger of mantelzorger** maar dat mogen we als samenleving beter waarderen zodat het zo blijft. Daarom pleit de SP voor:

- Mantelzorgers beter ondersteunen én waarderen door hen jaarlijks te belonen en waar mogelijk ontzorgen qua administratie, actief aanbieden van respijtzorg, zoals bijvoorbeeld het Gemiva logeershuis;
- Vrijwilligersprojecten ondersteunen, niet alleen om mensen te helpen maar ook om sociale verbondenheid te stimuleren.

Daarnaast moet er worden geïnvesteerd in nieuwe vormen van zorg en ondersteuning zoals digitale en hybride zorg. Zowel voor gebruikers van zorg, als mantel- en professionele zorgverleners. Bijvoorbeeld in personenalarmering, verlagen administratiedruk of makkelijker contact houden met je familie. De gemeente moet hierin faciliteren bijvoorbeeld door het creëren van uitleencentra waar deze producten geleend of vrijblijvend uitgeprobeerd kunnen worden.

4. CULTUUR EN SPORT VOOR IEDEREEN BEREIKBAAR

Een gezonde geest en een gezond lichaam moet onze bijzondere aandacht krijgen en houden. Wij maken ons daarom blijvend hard voor een bloeiende cultuursector en veelzijdige sportvoorzieningen. Cultuur traint de geest, sport traint het lichaam. Beide zijn nodig voor een goede ontwikkeling voor jong en oud. De SP wil dat iedereen hier gebruik van kan maken.

Onze speerpunten zijn:

- Een nieuwe sporthal en een nieuw zwembad met minimaal dezelfde voorzieningen als Voorschoten nu heeft.
- Wij verhogen structureel de subsidie van onze bibliotheek.
- De Kruispuntkerk wordt een bloeiend cultuurhart zonder winstoogmerk.
- Gratis voorstellingen met Voorschotenpas.

EEN NIEUWE SPORTHAL EN ZWEMBAD OM TROTS OP TE ZIJN

De SP steunt de bouw van **een nieuwe sporthal naast zwembad het Wedde**. Oude Sporthal De Vliethorst is al voorbij het einde van zijn levensduur. Onze zaalsportclubs hebben behoefte aan een nieuwe, goede en veilige accommodatie. De nieuwe sporthal bij Het Wedde moet worden ingericht in samenspraak met de clubs die er gebruik van maken. De plafonds moeten hoog genoeg zijn voor volleybal, de kleedkamers groot genoeg voor zaalhockey.

Een nieuwe sporthal betekent dat er een nieuwe gymzaal moet komen. De basisscholen aan de zuidkant van het dorp gaan nu voor gymles naar De Vliethorst. Daar moet een vervanging voor komen binnen de wettelijk voorgeschreven afstand. Het meest voor de hand liggend is een nieuwe gymzaal op de plek van De Vliethorst, die wordt opgenomen in de plannen voor nieuwbouw daar. Deze zaal moet qua hoogte ook geschikt zijn voor volleybaltraining.

De SP is voorstander van **een nieuw zwembad**. Door gebruik te maken van hybride verwarming kan dat bad al eerder worden aangelegd dan voorheen gepland. Juist omdat de realisatie sneller kan gaan dan eerder gedacht, is goed overleg met de clubs die gebruik maken van het zwembad erg belangrijk. Een nieuw zwembad moet voldoen aan hun wensen, zodat de juiste faciliteiten worden aangelegd. In ieder geval moet het nieuwe zwembad de

faciliteiten van het oude zwembad bieden. Aan de zwemmers is eerder beloofd dat het huidige zwembad tot 2040 zou blijven. In plaats daarvan bieden we nu een nieuw zwembad met dezelfde faciliteiten aan. Een zwembad met slechts één bad is voor de SP onbespreekbaar.

INVESTEER IN DE BIBLIOTHEEK VAN DE TOEKOMST

Belangrijke locaties voor cultuur zijn de bibliotheek en het cultureel centrum. De Voorschotense bibliotheek moet het al jaren doen met weinig geld. De gemeente betaalt per inwoner 10% minder dan het landelijke gemiddelde. De SP wil deze bijdrage verhogen naar het landelijk gemiddelde. **De “decentralisatiegelden” moeten volledig aan de bibliotheek ten goede komen.** Zo kan de bibliotheek de kwaliteit leveren die Voorschotenaren verdienen.

Een moderne bibliotheek is veel meer dan een plek om boeken te lenen. Het is een instelling met groot maatschappelijk belang. Het is een plek voor inspiratie, ontwikkeling en ontmoeting. Ouderen kunnen er hun weg leren vinden met digitale ontwikkelingen, er wordt gewerkt aan leesbevordering, jongeren kunnen er rustig studeren. De keuze voor een “open library” enkele jaren geleden heeft heel goed uitgepakt. Heel veel Voorschotense scholieren en studenten maken er gebruik van om aan hun schoolwerk te werken. Door de subsidie te verhogen zorgt de SP ervoor dat de bibliotheek voldoende middelen heeft om dit soort initiatieven te nemen. Een goede bibliotheek kan de lokale gemeenschap versterken.

Al jarenlang verkeert de bibliotheek in onzekerheid over de locatie. Dit is onder meer veroorzaakt door zwalkend beleid van de gemeenteraad. Er is behoefte aan duidelijkheid over een nieuwe locatie. **De SP wil dat in het nieuwe gemeentehuis een nieuwe bibliotheek wordt gevestigd.** De voorzieningen moeten aansluiten bij de bibliotheek van de toekomst. In dit gebouw moeten bibliotheek, maatschappelijke organisaties en gemeentehuis niet los van elkaar staan, maar juist een geheel vormen. Zo kan de bibliotheek zijn maatschappelijke belang versterken.

CULTUUR VOOR IEDEREEN

Om cultuur voor iedereen toegankelijk te houden, wil de SP een cultuursubsidie voor initiatieven zonder winstoogmerk. Zo stimuleren we het rijke culturele verenigingsleven in Voorschoten. We stellen de **Voorschotenpas** (zie hoofdstuk 2) beschikbaar voor mensen met lagere inkomens, waarmee zij meerdere lokale voorstellingen gratis kunnen bezoeken. Met deze pas maken we ook muzieklessen voor kinderen toegankelijk.

CULTUREEL CENTRUM DE KRUISPUNKTERK

Tegenover het nieuwe gemeentehuis komt het nieuwe cultureel centrum, in de Kruispuntkerk. De SP wil dat dit nieuwe centrum op non-profitbasis werkt, **zonder winstoogmerk**. Verenigingen kunnen er terecht voor betaalbare ruimtes voor repetities en voorstellingen. Daar moet tegenover staan dat verenigingen cultuur toegankelijk maken voor iedereen, ongeacht hun leeftijd, achtergrond of inkomen. De SP heeft daarom de voorkeur voor een cultureel centrum dat in handen is van de gemeente, niet van een commerciële exploitant.

SPORT EN BEWEGING

Sport en beweging zijn essentieel voor iedereen. Daarom stimuleren we het netwerk **Samen Gezond Voorschoten**, waarin initiatieven voor alle leeftijdsgroepen bij elkaar worden gebracht. Aanbod van buurthuizen en beweeggroepen

wordt aan elkaar gekoppeld. Onder meer maatschappelijke organisaties, de combinatiefunctionaris sport-onderwijs en Voorschoten Voor elkaar brengen hier hun inzet bij elkaar. De komende jaren willen we dit verder uitbouwen, zodat via dit platform overal activiteiten zijn, en voor alle leeftijden. Voor ouderen zetten we in op het verder ontwikkelen van beweegclubs zoals de vitalityclub, waarin ouderen laagdrempelig en onder begeleiding kunnen bewegen.

Veel kinderen bewegen via sportclubs. Dit stimuleren we vanuit de gemeente. Helaas is voor niet alle ouders de contributie betaalbaar. Hiervoor verruimen we de contributieondersteuning tot 130% van het sociaal minimum.

SCHOLENBOUW

De scholenbouw in Voorschoten is tot stilstand gekomen. Dat komt door de keuzes van het college van VVD, Voorschoten Lokaal en het CDA. De nieuwbouw van de Fortgensschool zou in 2026 gereed zijn, maar de bouw moet nog beginnen. De Emmaus en de Nutsschool moeten daardoor nog langer wachten op hun nieuwbouw, want de bouw begint daar pas als de Fortgens klaar is. Alle drie de scholen hebben zwaar verouderde gebouwen. Er moet nu actie komen.

Het college heeft de bouw van de nieuwe Fortgensschool gepland op de plek van het cultureel centrum. De nieuwbouw kan pas beginnen als er een nieuw cultureel centrum in Voorschoten is. Maar dat is er nog niet. Daarom komt de bouw van de nieuwe scholen niet op gang.

Het belangrijkste is dat de nieuwbouw van de Fortgens snel tot stand komt. Als dit het proces versnelt, moet de scholenbouw losgekoppeld worden van het cultureel centrum. Dan kan er op de plek van de huidige school een nieuw gebouw worden neergezet. Daarna kunnen de Emmaus en de Nuts hun langverwachte nieuwbouw krijgen.

In Voorschoten moet je prettig kunnen wonen, in elke wijk. Groen en een veilige openbare ruimte zijn daarbij geen bijzaak. Als er in de buurt een park, speelplek of wandelroute is, gaan mensen makkelijker naar buiten. Dat is goed voor je gezondheid én voor de samenhang in de wijk. Daarom wil de SP meer ruimte om te lopen, spelen en fietsen, en zorgen we dat groen voor iedereen dichtbij en bereikbaar is, niet alleen voor wie een grote tuin heeft.

In 2025 startte op initiatief van SP de “babyboom”. Sindsdien kan voor elk in Voorschoten geboren kind een gratis boom geplant worden op eigen terrein. Bewoners kunnen kiezen uit zes inheemse bomen. Het is een leuke manier om de geboorte van je kind te vieren en een blijvende herinnering waar je lang plezier van kunt hebben. Een sociaal Voorschoten is óók een groen Voorschoten, daarom zijn onze speerpunten:

- Geen vakantievilla's in Vlietland!
- Geen afvalstoffenheffing op basis van gewicht; de waarde van het huis bepaalt de rioolheffing.
- Een groen Treubplein met veel ruimte voor terrassen en spelen.
- Meer ruimte om te lopen, spelen, fietsen en sporten.
- Op alle wegen maximaal 30 km per uur.
- Volwaardig openbaar vervoer met meer oog voor ouderen.

WE ZIJN ZUINIG OP NATUURGEBIED VLIETLAND

Vlietland is voor Voorschoten een belangrijk natuur- en recreatiegebied dat onaangetast moet blijven en waar zeker geen plaats is voor de bouw van recreatiewoningen. Vlietland is onze achtertuin en vervult een belangrijke recreatieve functie voor zeer vele Voorschotenaren. Dat blijkt ook wel uit de petitie die in 2022 door ruim 17.000 omwonenden is ondertekend, waarvan een zeer groot deel uit Voorschoten. De SP wil dan ook dat de gemeente

zich luider uitsprekt dan tot nu toe en in gesprek gaat met de provincie, eigenaar van Vlietland, en de gemeente Leidschendam-Voorburg op wiens grondgebied Vlietland ligt, om de belangen van zijn inwoners te behartigen.

AFVALSCHEIDING EN RIOOLHEFFING

Afval en de verwerking ervan is een regelmatig terugkerend onderwerp waar veel ergernissen over zijn. De SP wil **geen afvalbelasting per zak of per gewicht** (Diftar). Bronscheiding is vaak onpraktisch of zeer lastig, bijvoorbeeld bij flats, in het centrum en bij kleine woningen, waar geen ruimte voor klike's is. Het huidige systeem legt de rekening neer bij de consument. De SP vindt dat onbillijk. De vervuiler betaalt en dat is in de visie van de SP niet de consument, maar dat zijn de producenten die de consument opzadelen met een enorme berg aan plastic, karton en nog veel meer milieuvervuilende materialen.

Bij nascheiding van het afval wordt met behulp van steeds geavanceerder technieken gebruik gemaakt om steeds meer soorten van het restmateriaal professioneel te scheiden en grondstoffen terug te winnen. Verreweg het grootste deel van de kosten daarvan moeten op de echte bron, de producenten worden verhaald. De afvalstoffenheffing die de inwoners in rekening wordt gebracht, moet sterk omlaag.

De rioolheffing zoals wij die kennen in Voorschoten moet anders en eerlijker. **De SP wil dat de WOZ-waarde de heffing bepaalt.**

CENTRUMPLAN

Het **Treubplein** moet worden opgeknapt. De SP is voorstander van een plein waar volwassenen en kinderen zich kunnen ontspannen en vermaken in een groene omgeving. Dat is een gezellig plein met ruimte voor veel terrasjes en speelruimte, met veel bomen en ander groen. Een plein met een mooie uitstraling, waar mensen langer willen blijven zitten en dat de aantrekkingskracht van het plein verhoogt. Een plein waar dus geen plek voor de auto is.

Bij bebouwing van gemeentegrond, zoals het MOC-terrein en het Van der Haarplein wil de SP 100% sociale huur. Deze woningen liggen op loopafstand van het centrum en zijn daardoor zeer geschikt voor seniorenwoningen.

Zolang de woningen aan de Raadhuislaan/Churchillplein blijven staan wil de SP ook hier 100% sociale huur. Zolang er sprake is van leegstand van de oude woningen worden deze ingezet voor jongeren en Oekraïense vluchtelingen.

De SP ziet graag een **permanente fietsenstalling in de Voorstraat.**

Wij willen leegstand in het centrum bestrijden, van winkelpanden en lege etages boven die panden.

ZET IN OP EEN GROENE OPENBARE RUIMTE

De SP streeft naar **veel meer openbare ruimte waar mensen kunnen lopen, fietsen en sporten.** Veel mensen hebben gezondheidsproblemen omdat ze te weinig bewegen. Voldoende lichaamsbeweging is belangrijk. Het draagt bij aan een gezond gewicht en het heeft een positieve invloed op je mentale gezondheid. Momenteel heeft meer dan de helft van de Nederlanders overgewicht.

Wij willen de zogenoemde **3-30-300 regel** toepassen voor groen in iedere wijk. Die houdt in: drie bomen zichtbaar

vanuit elk huis, 30 procent bedekking door boomkronen in elke wijk en driehonderd meter afstand voor iedereen tot een park of groen. Ook zouden kinderen tot twaalf jaar een speelplek moeten hebben binnen tweehonderd meter loop- of fietsafstand.

Een goed groen voorbeeld dat de SP van harte ondersteunt, is het burgerinitiatief Vlietpark dat de ijsbaan en skeelerbaan behoudt en omringt met veel groen. Dat belooft voor zowel de bewoners van de Vlietwijk als van de Krimwijk op een steenworp afstand een prachtig gebied te worden. Het park zal ook een waterberging voor beide wijken zijn. Meer bomen en groen, het creëren van onder meer voldoende waterberging en wadi's zijn in alle wijken noodzakelijke maatregelen in de strijd tegen wateroverlast, droogte en hittestress als gevolg van klimaatverandering.

Verdere vergroeningsmaatregelen waar de SP voorstander van is zijn vergroening van daken, gebruik van regentonnen, regengoten afkoppelen van de riolering en het vergroenen van tuinen. Er kunnen nog heel veel tegels worden gewipt. Waar mogelijk gebeuren deze maatregelen in samenwerking met woningbouwcorporaties en andere verhuurders. De gemeente stelt subsidies beschikbaar.

Meer groen en buitenruimte waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en bewegen, verdient daarom onze permanente aandacht. Temeer daar recent nog door het college een fors bezuinigingsvoorstel op het meerjarig groenonderhoud is ingediend. Voor het lopend jaar is het gelukt dat terug te draaien.

Meer openbare ruimte houdt tevens in het behoud van het bestaande. Dat in stand houden is al lastig genoeg. Projectontwikkelaars richt(t)en hun begerig oog vrijwel permanent op de kleine stukjes groen die we aan de randen van ons dorp nog hebben. Bij de behandeling van de Omgevingsvisie 2040 was het 'land van boer Rodenburg' wederom het doelwit. Vergeefs uiteindelijk, dus de komende jaren blijft dit stukje groen ongerept. Voor de SP is en blijft het tornen aan deze gebieden onbespreekbaar. Hetzelfde geldt voor bebouwing, verandering van status van gebieden buiten de bebouwde kom.

We moeten de schaarse groengebieden die we hebben beschouwen als ecologisch bondgenoot en niet economisch wingebied. De SP ziet erop toe dat toekomstige bouwprojecten ook groen als uitgangspunt hebben en niet onderaan bungelt met hier een daar een boompje en dat de plannen altijd passen in de Omgevingsvisie 2040 die Voorschoten heeft vastgesteld.

MAAK ONZE WEGEN VEILIG

De SP wil op korte termijn invoering van een **maximumsnelheid van 30 km per uur** in alle wijken van Voorschoten. In de directe omgeving van basisscholen voeren we een maximumsnelheid van **15 km per uur** in. Dat kan relatief snel worden besloten en ingevoerd. Wij pleiten al jaren voor veilige oversteekpunten voor voetgangers en fietsers op doorgaande wegen, met name bij kruispunten door snelheidsremmende maatregelen, een snelheidsbord alleen is niet voldoende. Dat is op diverse plekken nog steeds niet of onvoldoende geregeld en dat houdt onze blijvende aandacht.

Verder pleiten wij voor **brede fietspaden**, het vervangen van autowegen door fietsstraten, maatregelen die een belangrijke bijdrage leveren aan verkeersveiligheid van met name kinderen en ouderen.

VEILIGHEID

Wij willen dat wijkagenten en Boa's meer zichtbaar zijn in het dorp en dat er overal voldoende straatverlichting is,

zodat iedereen zich op straat vrij en veilig kan bewegen, ook 's avonds.

De SP wil een enquête om te inventariseren waar inwoners onveilige plekken ervaren. De aanpak tegen straatintimidatie, huiselijk geweld, stalking en femicide (dodelijk geweld tegen vrouwen) moet worden uitgebreid. De gemeente moet wijkagenten en Boa's en andere hulpverleners trainingen laten volgen in het herkennen van en adequaat handelen bij geweld tegen vrouwen, lhbt+-personen en structureel gegevens over incidenten en hulpvragen verzamelen. **Er moet een hulplijn beschikbaar zijn en voldoende opvangplekken in de regio voor slachtoffers.**

Alles begint bij bewustwording. Met alleen verlichting en het verstrekken van busjes pepperspray lossen we het probleem niet op. Daarom pleiten wij voor **uitvoering van publiekscampagnes en voorlichtingsprogramma's** over gendergelijkheid en agressiepreventie en voor lesmateriaal voor scholen over thema's als gelijkheid tussen mannen en vrouwen, gendergerelateerd geweld en recht op lichamelijke integriteit.

OPENBAAR VERVOER MET MEER OOG VOOR OUDEREN

De SP wil dat de gemeente in gesprek gaat met de provincie, de aanbesteder, en streekvervoerders om meer bushaltes in de wijken van Voorschoten te krijgen. Dat is belangrijk voor diegenen die afhankelijk van het OV zijn, zoals voor ouderen en gehandicapten, maar meer aanbod kan daarnaast ook het terugdringen van het autogebruik bevorderen. Idealiter zou iedere wijk in de route van een bus moeten zijn opgenomen.

Inwoners van Voorschoten met een minimuminkomen kunnen in daluren gratis reizen met de NS voor de trein tussen Alphen a/d Rijn en Gouda en met alle bussen van Connexxion/Transdev en Qbuzz, ook wanneer deze bussen in aangrenzende vervoersgebieden rijden.

Het gaat om een proef van vier jaar en die is al op 1 november 2025 ingegaan. De gemeente bepaalt of Voorschoten meedoet aan de regeling en welke inwoners daaraan mee mogen doen. De SP wil dat inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum van deze regeling gebruik kunnen maken. Wij zullen er bij de gemeente op aandringen zo snel mogelijk hierover een positief besluit te nemen om alle inwoners die daarvoor in aanmerking komen zo spoedig mogelijk voor de proef aan te melden.

Inwoners van Voorschoten moeten kunnen vertrouwen op een gemeente die luistert en eerlijk uitlegt wat er kan en wat er niet kan. Te vaak voelen mensen dat hun inspraak een vinkje is, terwijl besluiten al vaststaan. Dat moet anders. Als het gaat om grote projecten in wijken en buurten, hoort vanaf het begin duidelijk te zijn welke invloed bewoners hebben, en aan het einde moet hun oordeel zwaar meewegen in de besluitvorming.

Daarbij horen ook eerlijke keuzes over geld. We willen een gemeente die haar taken uitvoert, voorzieningen op peil houdt en niet bezuinigt op wat mensen dagelijks nodig hebben. Belastingen moeten rechtvaardig zijn: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten, en inwoners worden niet opgezadeld met oneerlijke heffingen. We staan voor een zelfstandig en zelfbewust Voorschoten, met een gemeentehuis dat er is vóór inwoners en ruimte biedt aan voorzieningen die het dorp sterker maken.

Wat heeft de SP al bereikt?

- De hondenbelasting is afgeschaft.
- De reserve sociaal domein is niet afgeschaft.
- De reserve sociale woningbouw wordt ingezet om meer betaalbare woningen te bouwen.
- In het nieuwe gemeentehuis komt ruimte voor maatschappelijke organisaties.

De lokale democratie moet sterker, de financiën kunnen eerlijker. **Onze speerpunten zijn:**

- De participatieprocessen bij grote projecten moeten beter en transparanter.
- De bibliotheek krijgt structureel € 25.000,- per jaar extra om kwaliteit te bieden.
- lokale referendumregeling in Voorschoten.
- Voorschoten blijft zelfstandig.
- Afval niet per kilo betalen.
- Een nieuw gemeentehuis met ruimte voor bibliotheek en maatschappelijke organisaties.

BESLUITVORMING MET BREED DRAAGVLAK

Inwoners in Voorschoten hebben vaak terecht het gevoel dat hun inspraak niet serieus wordt genomen. Bij de herinrichting van Adegeest en het gezondheidscentrum In Noord-Hofland zijn de ervaringen niet positief. En in de Vlietwijk begint het alweer verkeerd. De SP wil dat aan het begin van de inspraak duidelijk is welke positie de bewoners hebben. En dat zij aan het einde, als het plan klaar is, een eindoordeel mogen meegeven aan de gemeenteraad, dat door de raad zwaarwegend moet worden meegenomen in de besluitvorming. Zo krijg je inspraak met draagvlak.

De SP wil **ruimte geven voor bewonersinitiatieven**. Daar zetten we een potje voor apart. Ook geven we de ruimte aan inwoners om het beheer van speeltuinen, groenstroken of buurthuizen over te nemen van de gemeente. Als een groep bewoners met een goed plan aangeeft dat zij het beter kunnen, krijgen zij hiervoor de mogelijkheid. Dit noemen we 'het recht om uit te dagen'. Daar hoort natuurlijk wel een passend budget bij.

Niet politici maar inwoners horen het laatste woord te hebben. Te vaak zien we politici besluiten erdoor drukken, waar mensen nooit voor hebben gekozen. Daarom heeft de SP een landelijke referendumwet ingediend, waarmee de bevolking het recht krijgt om de politiek terug te fluiten. Een bindend en correctief referendum op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau is een speerpunt van onze partij. Zolang deze wet nog niet is aangenomen, moet in Voorschoten **een adviserend referendum met zo min mogelijk drempels** mogelijk zijn. In Voorschoten hebben we nog steeds geen referendum en dat wil de SP veranderen.

EERLIJKE BELASTINGEN

Niemand houdt van belasting betalen, maar het is wel nodig. Met **rechtvaardige belastingen** zorgen we ervoor dat Voorschoten een mooi dorp met goede voorzieningen blijft. De gemeente heeft verschillende belastingen. De OZB is een algemene belasting. De hoogte is afhankelijk van de waarde van het huis of bedrijfspand. Wij willen dat de sterkste schouders het meeste dragen. Bedrijven betalen op dit moment in Voorschoten veel minder OZB dan in onze buurgemeenten Leiden en Leidschendam-Voorburg. In Leiden betalen ze zelfs 2,5 keer zoveel. Eerlijke belastingen betekent volgens de SP dat eigenaren van bedrijfspanden ook hun steentje bijdragen aan de gemeente.

Vorig jaar is de OZB bevroren. Hij is dus niet meegestegen met de inflatie. De SP heeft daar voor gestemd, want wij vinden het terecht dat de gemeente de financiële meevaller van dit jaar deels teruggeeft aan de inwoners. Maar wij vinden dat dit bij alle inwoners terecht moet komen. Woningeigenaren betalen zelf hun OZB. Huurders doen dat via de verhuurder. Die verreken zijn kosten natuurlijk via de huur. Maar wij kennen geen verhuurders die in 2026 de huur niet verhogen omdat de OZB niet is verhoogd. Dat voordeeltje blijft in de zak van de verhuurder zitten. Over het algemeen hebben woningeigenaren hogere inkomens dan huurders. Wij kiezen er in dit verkiezingsprogramma daarom voor om de meevallers van de gemeente meer in te zetten voor regelingen als de Voorschotenpas en beter minimabeleid. Zo krijgen ook de armere inwoners een presentje van de gemeente.

Voor de afvalstoffenheffing en rioolrechten kiezen we een eerlijke systematiek. De rioolrechten baseren we op de waarde van het huis. Grote huizen met veel waterverbruik betalen dan meer dan kleine woningen. Afvalstoffenheffing baseren we niet op het gewicht van het afval. Mensen hebben vaak maar weinig invloed op het hoeveelheid afval die ze hebben. De SP vindt dat de verpakkingindustrie hierop moet worden aangesproken, niet de mensen die spullen kopen. Lang niet iedereen heeft de ruimte voor meerdere afvalbakken in de tuin. Afvalscheiding gaat het beste via nascheiding, als de scheiding plaatsvindt bij de afvalverwerking. Daar wordt

een scheidingspercentage van bijna 100% gehaald. Dat kunnen mensen thuis nooit bereiken. Afvalscheiding bij mensen thuis doen we alleen als het effectief is.

De SP is alleen voor belasting die rechtvaardig is. Daarom hebben we in de afgelopen periode het initiatief genomen om de hondenbelasting in Voorschoten af te schaffen. Wij vonden en vinden het niet rechtvaardig om wel het bezit van honden te belasten, maar niet van bijvoorbeeld katten of paarden. Het voorstel dat wij hebben ingediend werd uiteindelijk aangenomen in de gemeenteraad.

EEN ZELFSTANDIG VOORSCHOTEN MET EEN NIEUW GEMEENTEHUIS

De SP wil dat Voorschoten **een zelfstandige gemeente blijft**. Discussies over gemeentelijke herindeling zijn en blijven wat ons betreft van de baan. Voorschoten gaat niet fuseren. Niet met Wassenaar, niet met Leiden. **Een goed werkende gemeente heeft een goed gemeentehuis nodig**. Niet alleen voor de ambtenaren die er werken. Maar vooral voor de inwoners.

Het huidige gemeentehuis is vervallen en moet worden vervangen. Als je nu niet investeert in een eigen gemeentehuis, neem je een voorschot op een gedwongen fusie met een andere gemeente. Wij willen een zelfstandig en zelfbewust Voorschoten met een nieuw gemeentehuis. Het monumentale deel blijft natuurlijk staan, maar de kantoren moeten worden vervangen. Hier komt ook ruimte voor de bibliotheek. Die is na jarenlang getouwtrek eindelijk toe aan een nieuw gebouw. Door een aangenomen voorstel van de SP komt er in het nieuwe gemeentehuis ook ruimte voor maatschappelijke organisaties zoals jongerenwerk. Het oude politiebureau komt daardoor vrij. Bij de herinrichting van het burgemeester van der Haarplein kan ook dat gebouw worden meegenomen.

FINANCIËN

Voorschoten staat er goed voor. Er is een structureel overschot en afgelopen jaren was er onderbesteding. Elk jaar houdt de gemeente geld over. Natuurlijk is het goed om spaarzaam met geld om te gaan, maar de gemeente moet wel zijn taken uitvoeren. Wij kunnen het niet uitleggen dat het voorzieningenniveau in Voorschoten verslechtert terwijl de gemeente elk jaar geld overhoudt.

Tegelijkertijd erkennen wij dat het lastig is om goed vooruit te kijken. De gemeente krijgt het grootste deel van zijn geld van de Rijksoverheid. En waar je verwacht dat dit een betrouwbare partner is, is dat de afgelopen jaren niet zo gebleken. Jarenlang werd aangekondigd dat in 2026 het 'ravijnjaar' zou zijn, waarin de Rijksoverheid flink zou korten op de gemeentefinanciën. Uiteindelijk is daar niks van waar gebleken. Een goede begroting maken is moeilijk op deze manier.

In de concernreserve staat 12 miljoen euro en in de algemene reserve 5 miljoen euro. De gemeente heeft een investeringsruimte van 81 miljoen euro. Voor de grote investeringen zoals de sporthal en het zwembad staat daarnaast al geld gereserveerd in potjes. Voor het gemeentehuis is dit nog niet het geval, maar het prijskaartje van 17 miljoen euro past in de investeringsruimte. Doordat het nieuwe gemeentehuis ook ruimte biedt voor de bibliotheek en maatschappelijke organisaties, kunnen we de opbrengst van hun panden aan de Wijngaardenlaan en de Zwaluwweg aftrekken van dit prijskaartje. Overigens is de huidige bibliotheek een gemeentelijk monument. De SP pleit niet voor sloop, maar voor nieuw gebruik. We willen betaalbare woningen in het gebouw.

Voor veel van de plannen in dit verkiezingsprogramma is er al dekking in de huidige begroting. Nieuwe plannen dekken we als volgt:

Woningbouw

- Extra mensen om plannen te realiseren worden aangetrokken vanuit de provinciale vliegende brigade. Extra formatie wordt betaald uit de realisatiesubsidie van de Rijksoverheid. Deze bedraagt 7.000,- per betaalbare woning waarvan de bouw wordt gestart. Deze woningen worden geprioriteerd in de planning om deze inkomsten te maximaliseren. Actief grondbeleid wordt gefinancierd vanuit de concernreserve. Daar gaan ook de opbrengsten naartoe.

Minimabeleid

- We zorgen ervoor dat meer mensen gebruik kunnen maken van het minimabeleid. Dit kost 50.000,- tot 100.000,- per jaar. Dit financieren we uit het begrotingsoverschot dat in de huidige meerjarenbegroting oploopt tot 1,5 miljoen in 2029.
- Voorschotenpas laten we aansluiten bij Sleutelpas Leiden. We maken 100.000,- per jaar vrij om te zorgen dat de pas hen helpt die hier recht op hebben.
- We reserveren 75.000,- per jaar voor een armoederegisseur bij Voorschoten Voor Elkaar. Dit financieren we uit het begrotingsoverschot.

Cultuur en Sport

- De bibliotheek krijgt 25.000,- extra budget, gefinancierd vanuit het begrotingsoverschot.

Democratie

- Bewonersinitiatieven: 25.000 per jaar uit het begrotingsoverschot.

Belastingen

- We laten de belastingen meestijgen met inflatie en kosten, maar verhogen daar niet bovenop. Uitzondering zijn de OZB niet-woningen (eigenarendeel) en de toeristenbelasting. Die brengen we stapsgewijs op gelijke hoogte met Leiden. De opbrengst hiervan gebruiken we om de kwijtscheldingsregeling van de OZB voor minima te verruimen. Zo krijgen we een belastingstelsel waar de sterkste schouders ook de zwaarste lasten dragen, zonder onnodige belastingverhogingen.

